

Ønsker du en artikel i Aktuel Naturvidenskab? Sådan skriver du den!

Glem alt om din kollega i nabokontoret, når du skriver til Aktuel Naturvidenskab! Tænk i stedet på Trine, der går i 3.g. på Silkeborg gymnasium. Hun skal kunne læse, forstå og have glæde af den artikel, du er ved at skrive. Du skal fortælle Trine en spændende historie i et sprog, hun forstår. Du skal udvide hendes horisont.

Det kan godt være en udfordring, for det er let at skrive svært og svært at skrive let. Her er et par råd, der kan give dig inspiration til skrivarbejdet.

Kom til sagen

Fang din læser allerede gennem overskriften og indledningen af artiklen. Vælg en fængende overskrift - som f.eks. *Din indre virus* – det giver læseren lyst til at læse mere. Videnskabelige afhandlinger er bygget meget omstændeligt op med en introduktion, en metodebeskrivelse, en resultatpræsentation og en diskussion. Denne form er komplet uegnet til populær formidling. De fleste læsere er faldet i dyb søvn eller har smidt bladet langt væk, før de når til pointen.

Gå i stedet direkte til sagen. Præsenter dine konklusioner inden for de første linier af artiklerne og byg artiklen op derudfra. Ved at præsentere pointen tidligt vil du også nemmere kunne vurdere, om dit budskab er relevant for Trine i 3.g eller om du bør finde en anden vinkel på historien.

Skriv levende

Brug billeder og et levende sprog til at fortælle din historie og til at fange din læser. Der er forskel på at læse: *Landet blev voldsomt hærget af stormen* og *Stormen blæste lastbiler 500 meter væk, sendte bliktagere op i træerne og lagde elmast forvredne langs jorden*.

Skriv aktivt, enkelt og kort

Undgå lange og tunge sætninger. Skriv aktivt og undgå passive former.

Skriv: *Laboranten undersøger* i stedet for: *Laboranten foretager en undersøgelse* og *Generne bestemmer formen på ørerne* i stedet for: *Ørernes form bestemmes af generne*. Undgå så vidt muligt fagjargon. Det kan være svært i en artikel, der formidler videnskab. Men prøv alligevel. Nogle fagord er uproblematisk, fordi de er blevet en del af almensproget. Det gælder f.eks. ord som *DNA*, *gen*, *aminosyre*, *enzym* mv. Men kommer man en tand længere ned i detaljen og bruger ord som *peptider*, *nukleotider* eller *translation*, taber man hurtigt mange læsere. Skal du bruge et fagord, så forklar læseren, hvad det betyder, første gang, du bruger det.

Undgå komplicerede og sammensatte ord. Det er meget lettere at læse: *Mekanismer, der regulerer generne* fremfor *Genreguleringsmekanisme*. Undgå også fremmedord eller ord, der mere eller mindre ukritisk er hentet fra engelsk som f.eks. *evidens*, *initiere* eller *verificere*.

Sæt emnet ind i en bredere sammenhæng

De fleste forskere arbejder med detaljer, og kun få uden for en snæver faglig kreds er i stand til at forstå, hvad disse resultater betyder. Hvis du vil nå ud til en bredere læserkreds, er det derfor nødvendigt at træde en del skridt tilbage og betragte din forskning i et større perspektiv. Det større perspektiv bør typisk være artiklens omdrejningspunkt – og dine aktuelle resultater kun et krydderi.

Ikke så meget metodesnak

Forskere bruger ofte mange ord på at berette om de metoder, de har anvendt. Men det interesserer ikke flertallet af læserne. De er ret ligeglade med, hvordan man ad snørklede veje er nået frem til de resultater, man præsenterer. Medtag så lidt metodesnak som muligt, hvis ikke metoden ligefrem er emnet for artiklen - f.eks. en ny smart teknik.

Test artiklen og skriv om

At skrive er også at skrive om. Prøv at læse din artikel højt for dig selv. Er den svær at læse højt, er den også svær at læse for dine læsere. Få gerne din mor eller din kæreste til at læse artiklen. Forstår de ikke et pluk af den, må du tilbage til tasterne.

Formelle krav til artikler:

Omfang

Brødteksten må højst være ca. 1.500 ord. Hertil kommer faktabokse, figurtekster mv. Baggrundsartikler, synspunkter og perspektiverende artikler kan være længere, men det beror på en konkret vurdering af det enkelte emne.

Indsend også meget gerne forslag til korte nyheder, der fylder 2-300 ord, eller til 1-sides nyhedsartikler på omkring 500 ord.

Læseren skal kunne læse brødtekst, faktabokse og illustrationer som uafhængige elementer. Man bør derfor ikke direkte beskrive illustrationerne i brødteksten, og bestemte illustrationer må ikke være nødvendige for at forstå brødteksten.

Antal forfattere og “taksigelser”

Der må højst være *fire* forfattere på en artikel i Aktuel Naturvidenskab – og de skal selvfølgelig alle reelt have bidraget til at skrive artiklen. Hvis der er personer, du meget gerne vil give kredit, kan du evt. gøre det ved at lave en kort faktaboks, som beskriver, hvor forskningen er foregået og hvem, der har deltaget.

Antal illustrationer

Typisk kan der være 4-6 figurer og fotos i en standardartikel i Aktuel Naturvidenskab. Der kan dog sagtens være flere, hvis det er muligt at skalere figurerne. For yderligere tekniske oplysninger vedr. fotos og figurer: se nederst.

Fotos

Vi er glade for billeder og der må gerne være et par stykker, hvor der også er mennesker på, som evt. laver et eller andet fagligt.

Digitale fotos: Du skal være specielt opmærksom på opløsningen og komprimeringen, når du sender digitale billeder til os. Husk, et billede, der ser godt ud på en computerskærm, kan det være helt uegnet til tryk. Vi bryder os heller ikke om billeder, der har været udsat for kraftig jpg-komprimering. Opløsningen bør være mindst 250 dpi. Vi modtager også gerne dias og papirfotos m.m. til scanning..

Om referencer

Generel må man ikke henvise til anden litteratur direkte i teksten. Til gengæld er der typisk tre til fem henvisninger til yderligere læsning sidst i artiklen. Allerhelst vil vi have henvisninger til titler, der er tilgængelige for en bred læserkreds.

Tjekliste

Hvis redigeringsarbejdet skal gå mest muligt glat, er det en stor fordel, at vi får alle relevante elementer til artiklen tilsendt på en gang.

Vi vil gerne have følgende:

1. Overskrift (kort og appetitvækkende !)
2. Forfatteroplysninger: navn adresse, tlf. e-mail, evt. hjemmeside
3. Brødtekst på ca. 1.500 ord
4. Evt. tekst, som skal stå i faktabokse
5. Figur og billedtekster
6. Forslag til yderligere læsning.
7. Illustrationer og fotos.
8. Portrætfotos af forfatterne

Hvis artiklen indeholder en del specialtegn, vil det ofte være en fordel at sende en papirudgave af artiklen – eller en pdf-fil - så vi har mulighed for at tjekke, om nogle af specialtegnene er faldet ud.

Tekniske oplysninger:

Bemærk at grafik- og billedfiler skal fremsendes **særskilt**
– altså ikke sat ind i Word, PowerPoint eller lign.

Vi kan normalt bruge følgende filformater:

Tekstfiler:

MS-Word; Windows RTF; HTML; TXT; PDF, Adobe InDesign etc.

Grafikfiler:

Adobe Illustrator tom. CS3 (ver. 13)(ai, pdf og eps); PDF; PowerPoint; Corel Draw tom. ver. 10; AutoCAD Interchange File (DXF) etc.

Billedfiler:

TIFF, PSD (Adobe Photoshop tom. CS3 (ver. 10)), JPEG, JPG, PNG, BMP, GIF

(alle gerne med opløsning (> 250 dpi) og et fornuftigt antal pixels (> 2000 i bredden).

Send gerne i flere forskellige formater og spørg, hvis du er i tvivl. Medsend evt. en papirudskrift.

Illustrationsmateriale:

Billeder: DIAS-positiver, sh- og farvenegativer, sh- og farvepapirbilleder.

Illustrationer: Gerne i farver samt i overstørrelse.

Kladder og udkast til illustrationer: Vi udarbejder gerne illustrationer på baggrund af dine forslag/skitser.

Husk at du er altid er velkommen til at kontakte redaktionen på telefon 8942 5555

eller via e-mail: red@aktueltat.au.dk

Postadresse: Aktuel Naturvidenskab, Ny Munkegade, Bygn. 1520, DK-8000 Århus C

God fornøjelse med at skrive!